

بسم الله الرحمن الرحيم

چرا خداوند اجازه می‌دهد که وقایع ناگوار رخ دهند؟

مقدمه

یک مرور اجمالی در تاریخ نشان می‌دهد که مشکلات و وقایع ناگوار زیادی برای انسانها بوجود آمده‌اند که خداوند بخشنده و مهربان از رخدادهای آنها جلوگیری فرموده است. در زیر تعدادی از این وقایع را به طور خلاصه مرور نموده و سپس پاسخ کوتاهی درباره‌ی رخداد آنها ارائه خواهیم کرد. اشاره‌ی کوتاهی نیز به آفرینش انسان و توانایی‌ها و محدودیت‌های او می‌کنیم.

۱- وقایع دینی - مذهبی.

تمام بزرگوارانی که به پیامبری مبعوث شده‌اند (تا آنجا که در قرآن به آنان اشاره شده است) در طول پیام‌رسانی خود با مشکلات و وقایع ناگواری مواجه شده‌اند. حضرت محمد (ص)، پیامبر عظیم‌الشان اسلام در ۱۳ سالی که در مکه پیام وحی را به مردم ابلاغ می‌فرمودند دائماً مورد اذیت و آزار کفار بودند و آنان که مسلمان شده بودند مورد شکنجه قرار می‌گرفتند و حتی کشته می‌شدند. کفار مکه آزار خود را تا آن حد پیش بردند که پیامبر عزیز و یارانشان را به دره‌ای بی‌آب و علف در نزدیکی مکه تبعید کردند تا در آنجا از بی‌آبی و بی‌غذائی تلف شوند. در این دره بود که حضرت خدیجه (علیها سلام)، همسر عزیز و فداکار پیامبر فوت نمودند. پس از ۱۳ سال ابلاغ پیام وحی به مردم مکه، پیامبر عزیزمان به شهر یثرب مهاجرت فرمودند. در شهر یثرب (یا مدینه‌النبی) باز کفار مکه پیامبر و مسلمانان را راحت نگذاشتند و چندین بار به این شهر حمله کردند و در چند حمله هم پیروز شدند. مثلاً در جنگ احد کفار پیروز شدند و حمزه سیدالشهدا (عموی پیامبر) شهید شدند. پس از رحلت پیامبر عظیم‌الشان ما اختلاف بین مسلمانان آغاز شد و در نهایت قدرت به معاویه و بنی‌امیه رسید. حضرت علی (ع) شهید شدند و فرزند برومندشان حضرت امام حسین (ع) همراه با یارانشان در کربلا شهید شدند و خواهر بزرگوارشان و زنان و کودکان شهدا به اسارت گرفته شدند. چنین جنایاتی در هیچ دینی دیده نشده یا کمتر دیده شده است.

چرا خداوند بخشنده و مهربان اجازه داد چنین جنایاتی رخ دهد؟

۲- بیماری‌های مختلف

در طول تاریخ بیماری‌های فراگیر و مرگباری پیدا شدند که باعث مرگ بسیاری از مردم در جهان گردیدند: بیماری طاعون (plague) باعث مرگ بیش از ۲۰۰ میلیون نفر، آبله بیش از ۵۰ میلیون، آنفولانزا بیش از ۵۰ میلیون، ایدز بیش از ۳۵ میلیون، کرونا بیش از ۶ میلیون و وبا بیش از ۲ میلیون نفر شده‌اند.

چرا خداوند بخشنده و مهربان میکروب، باکتری و ویروس‌هایی که باعث چنین بیماری‌های مرگباری شده‌اند را خلق کرده است؟

۳- جنگ‌های مختلف

در طول تاریخ جنگ‌های زیادی بین کشورها (یا داخل کشورها) رخ داده که در هریک از آنها تعداد زیادی از مردم کشته و یا زخمی و باعث ناراحتی زیادی برای مردم شده‌اند. به تعدادی از این جنگ‌ها اشاره می‌کنیم.

حمله مغول به ایران و سایر کشورها که بین ۳۸ تا ۶۰ میلیون انسان در طی آن کشته شدند. حمله تیمور لنگ به ایران و سایر کشورها که حدود ۱۷ میلیون نفر طی آن کشته شدند. جنگ اول جهانی در اروپا که طی آن ۱۵ تا ۲۲ میلیون نفر کشته شدند و حدود ۲۳ میلیون نفر دیگر در اثر سایر عوامل درگذشتند. جنگ دوم جهانی که بین ۵۲ تا ۶۰ میلیون نفر در اثر جنگ کشته شدند و بین ۲۰ تا ۲۸ میلیون نفر هم به علت بیماری، قحطی، شدت سرما و غیره درگذشتند، استفاده از دو بمب اتمی توسط آمریکا در ژاپن که بین ۱۳۰.۰۰۰ تا ۳۲۵.۰۰۰ نفر کشته و حدود ۹۵.۰۰۰ نفر بیمار (با زخم های شدید) به جای گذاشت. جنگ ویتنام که در آن حدود ۵۰.۰۰۰ نفر آمریکائی کشته و بیش از ۳ میلیون نفر ویتنامی کشته و یا به شدت زخمی شدند. جنگها و کشتارهای متعددی که در سال های گذشته به وقوع پیوسته (و یا هم اکنون جریان دارند) که باعث کشته شدن یا بیماری و آوارگی عده زیادی از مردم شده اند.

چرا خداوند بخشنده و مهربان اجازه داد که چنین جنگها و جنایاتی رخ دهند؟

لزوم صرف وقت انسان برای فراگرفتن فعالیتها و مطالب مختلف.

ظاهرا مشکلات دیگری در زندگی انسانها نیز به چشم می خورد. به عنوان مثال اینکه از بدو تولد، انسان مجبور بوده برای فراگرفتن فعالیتهای جسمانی (مانند ایستادن، راه رفتن، دویدن و کارهای دیگر) و فراگیری مطالب مختلف در ارتباط با بدن خود یا جامعه و روشهای آسوده تر زندگی کردن تلاش کند و وقت صرف نماید. مثلا برای کسب معلومات و تخصص در یکی از رشته های مهندسی و علوم پایه لازم است که انسان ۱۶ سال وقت صرف نماید و به اصطلاح درس بخواند و برای کسب تخصص در یک رشته ی پزشکی حدود ۲۰ سال تحصیل نماید، مطالعه کند و تمرین نماید.

چرا خداوند ما را اینطور آفریده؟

البته او می توانست ما را طوری خلق کند که نیاز به این صرف وقتها نداشته باشیم. او می توانست انسانها را طوری خلق نماید که تمایل و توانائی به تجاوز به حقوق دیگران را نداشته باشند. او می توانست میکروب و باکتری و ویروس ها را نیافریند تا باعث بیماری انسانها و سایر موجودات نشوند. ولی او ما را اینطور که هستیم آفریده است، با تواناییها و محدودیتهای مشخص.

با این توانائی ها انسان توانسته است که آسایش امروزی را برای خود خلق کند و برای بسیاری از بیماری ها راه درمان بیابد، یا از بروز آنها جلوگیری کند و آسیب های بسیاری از حوادث طبیعی را به حداقل برساند.

پاسخی کوتاه در ارتباط با سوال مطرح شده.

دانشمندان حدس می زنند که جهان هستی در یک لحظه به نام مه بانگ (Big Bang) و در یک نقطه به قطر $1/10$ نانومتر بین $13/5$ تا 15 میلیارد سال پیش بوجود آمد. منظومه شمسی شامل خورشید و زمین و سیارات دور خورشید حدود 5 میلیارد سال پیش با اولین حیات روی زمین حدود 2 میلیارد سال پیش و اولین انسان حدود 2 میلیون سال پیش (در منطقه ای در تانزانیا و کنیا- در آفریقا) و اولین تولید کشاورزی، همراه با شهرنشینی، حدود 10 تا 12 هزار سال پیش (در منطقه گرم و پرآب حوالی رودهای دجله، فرات و کارون) بوجود آمدند.

قبل از لحظه آفرینش فقط خدا بود و دگر هیچ نبود. خدا اراده کرد که جهان را طبق نظامی که خود تدوین فرموده بود، خلق کند. وجود و ادامه حیات تمام کهکشانها و آنچه که در آنها وجود دارند، از جمله زمین و تمام موجوداتی که روی آن و یا درون آن زندگی می کنند طبق این نظام آفرینش است. می توان گفت **در جهان هستی چیزی رخ نمی دهد که طبق این نظام خلقت یا آفرینش نباشد.** دانشمندان برآورد می کنند که در حال حاضر حدود 4000 میلیارد کهکشان، از جمله کهکشان راه شیری و یک میلیارد ستاره از جمله خورشید در کهکشان راه شیری قرار دارند که وجود، رفتار و ادامه حیات آنها و آنچه که در آنها وجود دارد همه و همه طبق این نظام

آفرینش است. ادامه حیات ما و میلیون ها موجود دیگر که در روی زمین و یا درون آن و اقیانوس ها زندگی می کنند تماماً طبق نظام آفرینشی است که خداوند برای آنها تدوین فرموده است.

خلقت انسان با تمام توانائی ها و محدودیتهای او، طبق نظام آفرینش مربوط به او می باشد. روابط انسانها با یکدیگر و با سایر موجودات روی زمین، پیشرفتهای علمی، شکوفائی اقتصادی، شادی و ناراحتیهای انسانها و سایر موجودات، وجود بیماری ها و جنگها همه و همه طبق نظام آفرینش می باشند. باور این نویسنده بر آن است که **نظام آفرینش مربوط به انسانها برای پیشرفت معنوی و کسب شادی عمیق و دراز مدت آنان می باشد.**

علاوه بر توانائی ها و محدودیتهائی که در انسان وجود دارند، خداوند در خلقت او یک بعد معنوی نیز قرار داده است. طبق نظام آفرینش، خداوند به انسان این توانائی را داده که بتواند با تفکر و تجربه به قسمتهائی از نظام آفرینش پی ببرد. (خداوند قسمتهائی از نظام آفرینش را نیز به پیامبران خود، برای ارشاد مردم برای پیشرفت معنوی و کسب شادی، از طریق وحی اعلام نموده است). نتیجه ی آگاهی از قسمتهائی از نظام آفرینش این بوده که انسان توانسته است برای خود آسایش (که هم اکنون قاطبه ی مردم از آن بهره می برند) فراهم کند و به علت بسیاری از بیماری ها و درمان آنها پی ببرد.

انسان پی برده است که علاوه بر مصرف غذا و نوشیدنی ها که در بیماری او موثرند و مصرف مناسب آنها می توانند او را درمان کنند، باور و افکار انسان نیز می توانند باعث بیماری او شده و یا اگر بیمار است او را درمان کنند.

با استفاده از تعالیم ادیان (بویژه اسلام) و استفاده از توانائی خود در اکتشاف قسمتهائی از نظام آفرینش، انسان توانسته برای خود و سایر موجودات یک زندگی همراه با آسایش بوجود آورد و از آرامش برخوردار گردد. انحراف از دستیافت های خود و این تعلیمات علت بروز جنگها، بیماری های مختلف و مرگ و ناراحتی عده زیادی از مردم در طول تاریخ و آزار و اذیت سایر موجودات و تخریب محیط زیست شده است.

برای یافتن پاسخی که چرا خداوند بخشنده و مهربان اجازه داده است تا انسانهایی که خودش خلق کرده اینقدر ناراحتی کشیده و زود بمیرند یا کشته شوند به فرضیه دانشگاه زندگی مراجعه و از آن استفاده می کنیم.

طبق فرضیه دانشگاه زندگی (که در کتابی با عنوان دانشگاه زندگی ارائه شده) زندگی در روی زمین مانند تحصیل در دانشگاه می باشد؛ دانشگاه زندگی. در این دانشگاه هر واقعه ای که برای ما رخ می دهد حاوی یک یا چند درس بوده و هرکس که برای هر مدتی در زندگی ما حضور دارد نقش معلم برای ما ایفا می کند و ما هم برای او نقش معلم را بازی می کنیم.

ما می توانیم با استفاده از تجارب به دست آمده توسط انسانها (که همان قسمتهائی از نظام آفرینش هستند) و به کار بستن تعالیم ادیان (بویژه اسلام) دروس دانشگاه زندگی خود را بهتر و سریعتر فراگیریم و سریعتر و زودتر پیشرفت معنوی نموده و به آرامش و شادی عمیق و دراز مدت دست یابیم، که هدف تاسیس دانشگاه زندگی بوده است. **عدم استفاده از تجارب به دست آمده و عدم بکار بستن تعالیم وحی دلیل پیدایش تمام جنگها و ناراحتی ها و مشکلاتی بوده که بشر تاکنون با آنها مواجه شده است.** این مشکلات در حقیقت دروس دانشگاه زندگی هستند که به علت قصور در فراگیری دروس قبلی انسانها باید در این شرایط قرار گیرند. این دروس «سخت تر» در حقیقت برای پیشرفت معنوی و کسب شادی عمیق و دراز مدت انسان ها می باشند. **خداوند بخشنده و مهربان به انسان اختیار داده که دروس دانشگاه زندگی را با سرعتی که می خواهد فراگیرد.**

معتقدم که فرضیه دانشگاه زندگی برای جوامع بشری و ملتها نیز مطرح است. اگر ملتی نتوانست از تجربیات کسب شده توسط انسانها و تعالیم وحی شده به پیامبران در زندگی خود به خوبی استفاده کند، دروس سخت تر (که همانا مواجهه با جنگها و بیماری ها و مشقات دیگر می باشند) برای او مطرح می شوند و باید آنها را فراگیرد. فرضیه دانشگاه زندگی برای کل جامعه بشری نیز صادق است.

سالها انسانها با استفاده بی رویه از منابع طبیعی به دنبال بیشتر کردن ثروت و قدرت خود برای کسب شادی باعث تخریب محیط زیست شده و حالا باید عواقب این اشتباه را تحمل کند.

معتقدم آنچه را که تجربه می کنیم و آنجائی که قرار داریم، یا به اصطلاح «آنچه که به سر ما می آید» نتیجه ی پندار، گفتار، رفتار، آرزوها و دعاها می باشد که از این زمان به عقب به جهان یا نظام آفرینش ابراز داشته ایم و این نظام در کمال عشق و محبت آنچه را که تجربه می کنیم برای ما پیش آورده است. (به عبارت دیگر ما در خانه ای زندگی می کنیم که خود طراحی کرده و ساخته ایم و با افکار و رفتار خود در حال طراحی و ساخت خانه ای هستیم که بعدا اشغال خواهیم کرد). معتقدم که این موضوع برای فرد، جامعه، ملت و یا تمام جهان نیز صادق است. مثلا مصرف بی رویه ی منابع طبیعی و استفاده از سوخته های فسیلی در تولید انرژی مورد نیاز برای دستیابی به آسایش بیشتر عامل اصلی گرم شدن اتمسفر زمین بوده که حالت بحرانی محیط زیست کنونی را بوجود آورده است. از حدود ۵۰ سال پیش دانشمندان عواقب ناگوار گرم شدن اتمسفر زمین را پیش بینی می کرده اند، از جمله اینکه در روند نزولات جوی اختلال ایجاد شده و با بالا آمدن سطح آب دریاها بیش از ۵۰۰ میلیون نفر در دنیا آواره خواهند شد.

نتیجه اینکه مسائل و مشکلاتی که هر جامعه و یا هر ملتی که در حال حاضر با آن مواجه است نتیجه رفتارهای نامناسب آنها در گذشته بوده است. برای خروج از این بن بست و دستیابی به آرامش خاطر و شادی وافر پیشنهاد می کنم هر کدام از ما (یا هر جامعه، ملت و کشور) بپذیریم که ثروت و قدرت و شهرت عوامل دستیابی به شادی نیستند؛ اینها فقط می توانند آسایش ما را در زندگی بیشتر کنند. در حالی که برخورداری از آسایش متعارف و قابل قبول حق هر فرد است، داشتن آرامش خاطر و شادی وافر بسیار مهمتر است.

برای حل مشکلات و مسائل کنونی، باید هر فرد، هر جامعه و ملت و کل جامعه بشری شادی دراز مدت و عمیق خود را در عشق ورزی بی توقع و خدمتگزاری بی ریا به نیازمندترین افراد و پرهیزگاری کامل جستجو کند.

منابع

کتابهای دانشگاه زندگی و شادی و زندگی

می توانید نسخه به زبان فارسی این کتابها را در فصل ۱۱ و نسخه های آنها به زبان های انگلیسی و اسپانیائی را در فصل ۱۴ سایت www.shadikadeh.com ملاحظه فرمائید.

مدی بهاری نژاد

۱۴۰۱/۰۹/۰۹